

26.48x36.08	31	3	עמוד	כותרת	19/11/2010	24979052-8
גבעת שמוא - 25700						

ד"ח נתוני הגיוס לצה"ל:

רהט לפני תל-אביב

כלי גיוס חובה ועם תנועה איסלאמית פורחת, העיר הברואית עוקפת את תל-אביב בתרומתה לצה"ל ביחס לגודל האוכלוסייה • בראש דירוג הערים: מודיעין-מכבים-רעות • במקום האחרון נמצאת בני-ברק: 90% מתושביה מקבלים פטור • יופי יהושוע, עמ' 3

אריאלה רינגל-הופמן

שתי מדינות

צריך לקרוא לילד בשמו: מדינת תל-אביב מתגרשת מסדינת ישראל. זה מדאיג, כי תל-אביב היא לא כפופה ולא קרית-שמונה. והיא מה שהם של החברה הישראלית, נתוני הגיוס מלמדים שאנחנו חילים. לא משהו טוב, אולי, בינתיים לפחות, אבל חולשה גדולה כבר יש. כי מהנתונים האלה עולה קול קרי ומי חוכח כי הקול הזה מכתוב נורמות, או לפחות משקף נורמות, ובשני המקרים זה רע. כי חולק גידל האישינו בין הנתונים למקבלים, בין העושים לביתם לטובים את המשא. (עמ' 3)

איזו עיר הכי קרבית ומהיכן מגיעים הכי הרבה קצינים? צה"ל חושף את מדד הקרביות

צבא חיצוני העם

בני הנוער של מודיעין-מכבים-רעות כבר התרגלו לזכות בתואר הקרביים ביותר בארץ • התל-אביבים, שוב, נמצאים הרחק מאחור • צה"ל חשף אתמול נתונים מדאיגים: פחות צעירים בישראל מתגייסים לצבא ויותר מקבלים פטור מטעמי דת • החדשות הטובות: מבין המתגייסים, יותר מבקשים להיות קרביים

אריאלה רינגל-הופמן

מדינת תל-אביב מתגרשת מישראל

זה לא שאנחנו באמת מופתעים. כבר דובר בכך, ויותר מפי עם אחת. ברמז עבה אחרי מלחמת לבנון השנייה – כשהיה מי שספר את הרוג המלחמה הזאת ומיקם אותם על המפה – ובדומים פחות בוטים קודם למלחמה וגם אחריה.

תל-אביב, מה לעשות, היא אולי אחת הערים שהכי כיף לחיות בהן, כולה סבבה, אחלה ובחלה, עם חוף ים, טיילת, פאבים ומועדונים, מוזיאונים ותיאטראות, אבל מתגייסים, איך נאמר זאת, זה לא בדיוק הסטייל שלה. לא במה שנוגע לשיעורי גיוס באופן כללי, לא במה שנוגע להתנדבות ליחידות קרביות וגם לא בנכונות לצאת לקצונה. מקום 53 בארץ! אחרי רהט. אבל לא רק. גם אחרי עכו, אחרי מעלות-תרשיחא, אחרי לוד – ערים שהן כולן מעורבות, יהודים וערבים. וחשוב לציין את זה כי כבר נשמעו קולות הסבר ראשונים איך תושבי יפו מורידים את הממוצע. אז עם כל הכבוד ליוזמות הפרטניות, זה לא יפו, טמבל, זה עניין תל-אביבי. פנימי. אם יורשה לנו.

ואחרי שהובהרה הנקודה הזאת, כמה מילים על המי שמעויות: קודם כל יש חשיבות רבה לעצם פרסום הנתונים האלה. להעמיד דברים על דיוקם. או אם רוצים, לקרוא לילד בשמו: מדינת תל-אביב מתגרשת ממדינת ישראל.

ולמה זה מדאיג? כי תל-אביב היא לא מצפה-רמון ולא קריית-שמונה. היא מדחום של החברה הישראלית, והנתונים האלה מלמדים שאנחנו חולים. לא משהו סופני, חלילה, בינתיים לפחות, אבל חולשה גדולה כבר יש. כי מהנתונים האלה עולה קול קרי ומנוכח. כי הקול הזה, הקול הגדול במרכז הארץ, מכתוב נורמות או לפחות משקף נורמות, ובשני המקרים זה רע.

כי הולך וגדל האי-שוויון בחלוקת הנטל בין הנתונים למקבלים, בין העושים לביתם לסוחבים את המשא. כי אלה המטפסים אל ראש ההר כבר עושים את זה בהרכב חסה, וההרכב הזה עוד יילך ויתמעט.

כי בסופו של דבר, בסופם של הדברים ושל הדיבורים, של ההסברים ושל התירוצים, המשא שיונח על כתפי הילד האחד הפרטי של האמא האחת הפרטית שיתגייס ויילך לצבא ויתנדב לקרבי ויעשה קורס קצינים יהיה כבד פי שניים.

יוסי יהושוע

"יש סכנה ממשית לקיום מודל צבא העם בעשור הקרוב", הזהיר אתמול ראש אגף בוח אדם בצה"ל (אבי"א), האלוף אבי זמיר, בעקבות פירסום נתוני הגיוס והשירות בצבא. עיון בנתונים האלה אכן מעלה תמונה מדאיגה: כמחצית מהמויעדים לגיוס לא מסיימים שירות צבאי מלא, או שלא מתגייסים בכלל.

אתמול פירסם אבי"א את "מדד הקרביות" – דירוג הערים בארץ לפי אחוז המתגייסים לצבא, אחוז המתנדבים לשירות קרבי ואחוז היוצאים לקצונה משנתון הלידה 1989 (ראו טבלה מימין). הדירוג נעשה על פי ציון משוקלל של שלושת המדדים האלה, כך שאחוז הגיוס קיבל משקל של 50%, אחוז הלוחמים 25% ואחוז היוצאים לקצונה 25%. הרשימה לא כרו ללדת את כל הישובים בארץ, אלא רק את הערים הגדולות בישראל – 67 במספר. לכן לפני שממהרים להסיק מסקנות, חשוב לזכור כי בתי-ספר מעמק יזרעאל, מעמק הירדן ומהתנחלויות ביהודה ושומרון – שבהם שיעורי ההתנדבות ליחידות הקרביות גבוה ביותר – לא נכללים ברשימה.

הקרב נגד המשתמטים

פרט לדירוג הערים, אבי"א פירסם אתמול גם נתונים על היקף מתן הפטור משירות לחרדים: בעוד שב-2005 45,534 אנשים קיבלו פטור במסגרת "תורת אומנות", ב-2010 לא התגייסו 62,567 אנשים באותה מסגרת. מצד שני, נבלמה מגמת העלייה בשיעור הכנות שלא מתגייסות מטעמי דת. הסיבה: המי לחמה של אבי"א בכנות המשיגות פטורים כוזבים.

בכלל האוכלוסייה, שיעור הגברים שלא מתגייסים לצה"ל עומד על 25.2% ושיעור הנשים שלא מתגייסות עומד על 41.5%. ניתוח הנתונים מעלה כי צה"ל הצליח לעצור את תופעת ההשתמטות החילונית משירות צבאי, בעיקר על ידי סגירת ברז הפטורים הרפואיים. מצד שני, לצה"ל אין פתרון להתמודד עם ההשתמטות של החרדים – שנמצא בכנסת ובממשלה ולא בקרייה.

אחד מהנתונים המדאיגים ביותר הוא הירידה בהיקף המי תגייסים במספרים מוחלטים, ובזרוע היבשה כבר מזהירים מכך שגדודי החי"ר של צה"ל "רוזים" מדי. הסיבה לכך היא שמספר המתגייסים הולך ויורד מדי שנה, וזאת מכיוון שגם מספרם באוכלוסייה הכללית הולך וקטן. במקביל יש ירידה במספר העולים לצד עלייה במספר המשתמטים החרדים.

עם זאת, יש גם בשורה טובה: בגיוסים האחרונים יש עלייה במוטיבציה להתגייס ליחידות הקרביות (ראו גרף למטה). הקרביים ממשיכים לשירות מילואים עד גיל 40. רק חלק קטן מחיילי המנהלה ומתומכי הלחימה ממשיכים, וכך נשבר לו אתוס צבא העם לנגד עינינו. אם המגמות הללו ימשכו, בעוד עשור נשכח ממושג צבא העם.

השתתפו: גואל בנו, ראובן וייס, מאיר תורג'מן, ירון ששון ונעם ברקן

במקום הראשון ב"מדד הקרביות" מככבת, באופן לא מפתיע, מודיעין-מכבים-רעות עם ציון משוקלל של 64.7%. תיכונן מכבים-רעות נחשב למוביל בארץ בכל הקשור להתנדבות ליחידות הקרביות. גם שיעור ההתנדבות לקורס קצינים הוא גבוה במיוחד ובפער גדול על יתר הערים. ראש עיריית מודיעין-מכבים-רעות לא הופתע אתמול מהתוצאות. "אלו נתונים מצוינים שמעוררים בנו גאווה גדולה", אמר.

לצד ערי מרכז הארץ שתופסות את המקומות הראשונים נמצאת גם כרמיאל. בעיר הצפונית אמרו אתמול כי שירות בקרבי הוא כבר שם דבר בבתי-הספר בעיר. "אם למישהו יש פרופיל קרבי, אין שום סיבה לא ללכת ליחידה קרבית", אמר אתמול ירון לוי, שממגייס בקרוב לגולני.

מצבה העגום של תל-אביב, הנמצאת במקום ה-53, בולט אל מול העיר ברואית רהט שנמצאת מעליה, במקום ה-50. למרות שעבוד צעירי רהט הגיוס לצה"ל הוא התנדבותי, ולמרות שמעל עליהם לחץ מהתנועה האיסלאמית שלא להתגייס – מצד

בניגוד לדירוג השנתי של בתי-הספר, שפורסם ב"ידיעות אחרונות", הנתונים הנוכחיים התמקדו בשיעור הלוחמים. אין בנתונים אלה התייחסות לשירות משמעותי אחר בצה"ל, כמו למשל מצב שבו נער בעל פרופיל נמוך שלא יכול להתגייס לקרבי, בוחר להתגייס ליחידת מודיעין מרחקת כמו 8200.

העוול של ירושלים

במקום הראשון ב"מדד הקרביות" מככבת, באופן לא מפתיע, מודיעין-מכבים-רעות עם ציון משוקלל של 64.7%. תיכונן מכבים-רעות נחשב למוביל בארץ בכל הקשור להתנדבות ליחידות הקרביות. גם שיעור ההתנדבות לקורס קצינים הוא גבוה במיוחד ובפער גדול על יתר הערים. ראש עיריית מודיעין-מכבים-רעות לא הופתע אתמול מהתוצאות. "אלו נתונים מצוינים שמעוררים בנו גאווה גדולה", אמר.

לצד ערי מרכז הארץ שתופסות את המקומות הראשונים נמצאת גם כרמיאל. בעיר הצפונית אמרו אתמול כי שירות בקרבי הוא כבר שם דבר בבתי-הספר בעיר. "אם למישהו יש פרופיל קרבי, אין שום סיבה לא ללכת ליחידה קרבית", אמר אתמול ירון לוי, שממגייס בקרוב לגולני.

מצבה העגום של תל-אביב, הנמצאת במקום ה-53, בולט אל מול העיר ברואית רהט שנמצאת מעליה, במקום ה-50. למרות שעבוד צעירי רהט הגיוס לצה"ל הוא התנדבותי, ולמרות שמעל עליהם לחץ מהתנועה האיסלאמית שלא להתגייס – מצד

21.98x34.84	32	3	עמוד	כותרת	19/11/2010	24979075-3
25700 - שמוא - גבעת						

רהט עוקפת את תל-אביב

מקום	שם יישוב	"מדד הקרבות"	שיעור גיוס*
1	מודיעין-מכבים-רעות	64.7	94
2	הוד-השרון	57.1	87.9
3	נס-ציונה	57.1	88.4
4	יבנה	57.1	89.2
5	ראש-העין	56.8	87.8
6	גבעת-שמואל	56.4	87.2
7	כרמיאל	55.9	85.1
8	קריית-אונו	55.8	86.9
9	יהוד-נווה-אפרים	55.8	85.4
10	מעלה-אדומים	55.2	85.8
11	אריאל	54.8	82.6
12	כפר-סבא	54.7	84.1
13	רמת-השרון	54.6	82.3
14	רעננה	54.4	81.1
15	גבעתיים	54.2	83.5
16	קריית-ביאליק	54.2	87.5
17	עפולה	53.6	85.5
18	טירת-כרמל	53.4	85.2
19	ראשון-לציון	53.1	87
20	נשר	53.1	82.1
21	בית-שאן	53	84.2
22	יקנעם-עילית	53	86.3
23	אילת	52.9	82.7
24	הרצליה	52.7	80.8
25	מעלות-תרשיחא	52.5	80.7
26	קריית-מוצקין	52.4	84.4
27	נהריה	52.1	81.7
28	אשקלון	52.1	84.7
29	באר-שבע	52.1	84.6
30	קריית-שמונה	52	81.4
31	אור-עקיבא	51.9	83.8
32	דימונה	51.9	85.6
33	שפרעם	51.7	79.3
34	קריית-ים	50.5	85.3
35	רמת-גן	50.4	79
36	חדרה	50.4	80.1
37	חיפה	50	76.3
38	קריית-אתא	49.9	81.1
39	נצרת-עילית	49.7	80.7
40	שדרות	49.2	79.3
41	דלית-אל-כרמל-עוספייה	49	79.7
42	רחובות	48.9	74.2
43	פתח-תקווה	48.2	76.8
44	טבריה	48	79.4
45	עכו	47.3	78.1
46	קריית-גת	47	77.5
47	מגדל-העמק	46.9	73.5
48	חולון	46.8	78.2
49	נתניה	46.8	72.1
50	רהט	46.7	59.5
51	אור-יהודה	46.5	76.7
52	לוד	45.3	76.1
53	תל-אביב-יפו	45.3	70.5
54	אשדוד	44.8	72.5
55	רמלה	44.7	77.9
56	אופקים	44.6	67.8
57	ערד	44	68.7
58	בתי-ים	43	71.1
59	בית-שמש	41.6	62.1
60	קריית-מלאכי	41.5	68.8
61	צפת	41	64.8
62	נתיבות	37.1	57.6
63	ירושלים	34	41.8
64	אלעד	21.6	29.4
65	ביתר-עילית	18.9	22
66	מודיעין-עילית	13.4	8.5
67	בני-ברק	12.5	11.5

*גברים ילידי 1989, באחוזים **שקלול של שיעור הגיוס, התנדבות לקרבי ויציאה לקצונה

